

การติดตามการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล

นางสาวธิดาพร คมสัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2548
ISBN 974-14-2403-5
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A FOLLOW UP STUDY OF TASK PERFORMANCE OF KINDERGARTEN
MASTER TEACHERS

Miss Thidaporn Komsan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Early Childhood Education
Department of Curriculum, Instruction and Educational Technology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-2403-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การติดตามการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล
โดย นางสาวธิดาพร คมสัน
สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤษี ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา เขมมณี)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม)

ธิดาพร คมสัน : การติดตามการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล (A FOLLOW UP STUDY OF TASK PERFORMANCE OF KINDERGARTEN MASTER TEACHERS) อ. ที่ปรึกษา :
 ผศ.ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ, 128 หน้า. ISBN 974-14-2403-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ด้านการจัดการเรียนการสอน การครองตนของครู และการประสานงานกับชุมชน ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 39 คน ครูต้นแบบระดับอนุบาล จำนวน 41 คน และครูเครือข่าย จำนวน 392 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา หาคความถี่ หาค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า

ครูต้นแบบปฏิบัติงานใน 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน เน้นการทำแผนการจัดกิจกรรมล่วงหน้าเป็นรายสัปดาห์ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ และกิจกรรมที่เอื้อให้เด็กทุกคนได้แสดงออกและเข้าร่วมกิจกรรม ในส่วนของระดับการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูเครือข่าย จัดอยู่ในระดับดี
- 2) ด้านการครองตนของครู เน้นการแสวงหาความรู้และสนใจเกี่ยวกับวิชาชีพครูจากการเข้าร่วมประชุม/อบรม โอกาสในการจัดการงานธุรการของโรงเรียนด้านเอกสาร โอกาสให้ครูเครือข่ายได้แสดงความคิดเห็น ในส่วนของระดับการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของผู้บริหาร จัดอยู่ในระดับดีมาก แต่ระดับการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของครูเครือข่าย จัดอยู่ในระดับดี
- 3) ด้านการประสานงานกับชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดการปฐมนิเทศผู้ปกครอง ในส่วนของระดับการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูเครือข่าย จัดอยู่ในระดับดี

ปัญหาที่พบคือ การจัดสรรเวลาในการปฏิบัติภาระหน้าที่ การขาดงบประมาณที่ครูต้นแบบใช้ในการดำเนินโครงการและขยายครูเครือข่าย การขาดการดูแลและยกย่องครูต้นแบบ

ภาควิชา..หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา...ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....การศึกษาปฐมวัย.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2548.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##4683691027 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEY WORD : TASK PERFORMANCE / MASTER TEACHERS

THIDAPORN KOMSAN : A FOLLOW UP STUDY OF TASK PERFORMANCE OF KINDERGARTEN MASTER TEACHERS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF.

WORAWAN HEMCHAYART, Ph.D. 128 pp. ISBN 974-14-2403-5

The research purpose was to follow up study of task performance focusing on learning-teaching provision, a self conduction, and a joint community of kindergarten master teachers under the Office of the Education Commission. The research samples were 39 administers, 41 kindergarten master teachers, and 392 network teachers. Data collection instruments were through questionnaires, interview forms, and observation forms. Data analysis was through content analysis, frequency, percentage, and mean.

The research findings were as follows:

1. Learning-teaching provision was emphasized on weekly planning, the application of student center concept, and the encouragement of student participation. Task performance of kindergarten master teachers was perceived at the level of good by the administrator and network teachers.
2. A self conduction was focusing on seeking for professional development by attending seminars, taking opportunities to work with school administration, and giving opportunities for network teachers to express their opinions. Task performance of kindergarten master teachers was perceived at the level of excellence by the administrator, but of good by network teachers.
3. A joint community was mainly concerning with parent orientation. Task performance of kindergarten master teachers was perceived at the level of good by the administrator and network teachers.

Problems were a time management relating to the task performances, a budget to a project procedure and a work with network teacher, and a lack of admiration.

Department..Curriculum, Instruction and Educational Technology..Student's signature.....*Thidaporn komsan*

Field of study.....Early Childhood Education.....Advisor's signature.....*W. Hemchayart*

Academic year.....2005.....Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยดี จากความกรุณาและความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณา ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลา ในการทำวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ทิสนา แจมมณี ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำ วิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณครูดั้่นแบบระดับอนุบาล ครูเครือข่าย และผู้บริหารโรงเรียนทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมืออันดีในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณา มอบทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณอุตสาหกรรม-คุณสิทธิพร กิจอันเจริญ คุณจินตนา ปรีดานันต์ คุณสุวิวัฒนา พรหมศิริ ที่คอยให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ช่วยเหลือ และดูแลมาโดยตลอด รวมถึงขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจ และยื่นเคียงข้างกันมาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณ เตี่ย แม่ และครอบครัววมสันทุกคน ที่เป็นผู้ดูแล และสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน รวมถึงเป็นกำลังใจที่ดีที่สุด จนทำให้ข้าพเจ้าสามารถประสบความสำเร็จได้ในวันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	9
ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	9
หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	10
บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	12
การพัฒนาคูในระดับอนุบาล.....	14
บทบาท หน้าที่ของครูอนุบาล.....	14
การผลิตและพัฒนาบุคลากรระดับปฐมวัยศึกษา.....	16
การวางแผนพัฒนาคูอนุบาล.....	17
รูปแบบการพัฒนาคูอนุบาล.....	19
ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาคูอนุบาล.....	19
ครูต้นแบบ.....	21
ความหมายของครูต้นแบบ.....	21
โครงการคัดเลือกครูต้นแบบ.....	21
เกณฑ์การคัดเลือกครูต้นแบบ.....	24

บทที่		หน้า
	ผลการดำเนินงานคัดเลือกครุต้นแบบ.....	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
	การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	30
	การกำหนดประชากร.....	30
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
	การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล.....	36
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติงานของ ครุต้นแบบระดับอนุบาล.....	41
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของครุต้นแบบระดับอนุบาล.....	60
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากครูเครือข่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของครุต้นแบบระดับอนุบาล.....	68
	ตอนที่ 4 การสัมภาษณ์ครุต้นแบบเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน.....	74
	ตอนที่ 5 การบันทึกการปฏิบัติงานของครุต้นแบบระดับอนุบาล.....	77
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
	สรุปผลการวิจัย.....	80
	อภิปรายผลการวิจัย.....	83
	ข้อสังเกตจากการวิจัย.....	86
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	87
	รายการอ้างอิง.....	88
	ภาคผนวก.....	92
	ภาคผนวก ก.....	93
	ภาคผนวก ข.....	94
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	128

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	คํวบ่งชี้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	13
2	จำนวนประชากรจำแนกตามเครื่องมือ.....	32
3	สรุปกรอบแนวคิดการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
4	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน.....	38
5	สถานที่ และวัน เดือน ปี ในการเก็บข้อมูลจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
6	จำนวนและร้อยละของครูต้นแบบระดับอนุบาล จำแนกตามสถานภาพ.....	42
7	จำนวนและร้อยละของการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในด้านการจัดการเรียนการสอน.....	43
8	จำนวนและร้อยละของการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในด้านการครองตน.....	46
9	จำนวนและร้อยละของการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในด้านการประสานงานกับชุมชน.....	51
10	จำนวนและร้อยละของการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในการปฏิบัติงาน โดยเรียงลำดับความสำคัญของการทำงานใน 3 อันดับแรก.....	54
11	ร้อยละของภาระงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล ในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามช่วงเวลา.....	58
12	ค่าเฉลี่ยของภาระงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล.....	59
13	จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพ.....	60
14	ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร.....	61
15	ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการจัดการเรียนการสอน.....	61
16	ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการครองตนของครู.....	64
17	ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการประสานงานกับชุมชน.....	67

ตารางที่

18	จำนวนและร้อยละของครูเครือข่าย จำแนกตามสถานภาพ.....	68
19	ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย.....	69
20	ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ในด้านการจัดการเรียนการสอน.....	70
21	ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ในด้านการครองตนของครู.....	71
22	ระดับการปฏิบัติงานของครูต้นแบบตามการรับรู้ของครูเครือข่าย ในด้านการประสานงานกับชุมชน.....	74